

سید مشتاق همدرد

سبزه قوس 1389

جلوگیر و چنویز

جلوگیر بودن رسمی است که در محافل عروسی اجرا میگردد. عروس را یکی از نزدیکترین خویشاوندان که عموماً ماما یا کاکای عروس باشند به عنوان " جلوگیر " همراهی میکند. جلوگیر اسپه را برای بردن عروس قبل از قبل زین نموده و از عروس تا خانه داماد مراقبت مینماید. اکثراً که عروسی ها توان رفتن با آن ساز و برگ عروسی را ندارند، جلوگیر این مسئولیت را دارد و از عروس مراقبت کند. او برای عروس یک پشتیبان مطمئنی است و گاهی هم جلوگیر مسؤلیت حقوقی عروس را در مقابل اعضای خانواده داماد بدوش میگیرد تا از عروس استقبال گرم و شیوه برخورد خوب داشته باشند.

شاه سلامی

یکی از مراسمی که متصل با عروسی انجام داده میشود، شاه سلامی است. این رسم طوری برگزار میشود که شهرد بعد از عروسی، فردای آن روز به خانه خسرش می رود. اکثراً طبق رواج او کلچه وطنی یا میوه را با خود می برد اما حتمی نیست، و با دست خالی هم نمی روند. وقتیکه به خانه داخل میشود، دست خسر، خشو و دیگر کلان سالان خانواده را برسم احترام می بوسد و این نشاندهنده احترام به رسم و رواج و اطمینان در تحکیم مناسبات بین دو خانواده میباشد. اکثراً داماد بیش از چند ساعتی در خانه خسر، دوباره به خانه خود بر میگردد. در بازگشت خانواده خسر تحفه ای را به داماد میدهند که اکثراً از محصولات خود خانواده میباشد. آنها یک چین یا چکن پشمی، یا یک جوره لباس، جراب بافت وطنی، دستمال گردن و یا هم یک جاکت کش پشمی بحيث عديه یا « پای تهخس » به شغنانی، به داماد میدهند.

کهل زنهد یا شستن سر عروس

مراسمی است که بعد از دو یا سه روز عروسی از طرف دو خانواده صورت میگیرد که یکی از طرف پدر عروس و دیگری هم از طرف پدرخوان یا « پید » به شغنانی میباشد. این خانواده ها صبح وقت برای انجام این کار می آیند و آنها بطور جداگانه یک یک بکس یا صندوق چوبی « چابندان » را با خود میآورند. دیواره این صندوق به شکل دایره وی یا چنبر ساخته شده و در بین آن لوازم ضروری برای شستن سر عروس از قبیل شانه موی، صابون و همچنان یک سوب پیراهن، دستمال سر و غیره میگذارند. شانه موی رانجاری محل با مهارتهای خاصی آن را از چوب زردآلو می تراشند، و صابون نیز از چربوی گاو و خاکستر بوته کوهی که آغوند، وریش به شغنانی و غیغو به هزاره گی است، جور میشود. در این روز، در خانه داماد خوشی برپا میشود و از طرف دو خانواده با صمیمیت استقبال میشود. باید علاوه کرد که در این مراسم، اقارب نزدیکتر و همسایه ها نیز دعوت میشوند.

بعد از انجام مراسم شستن سر عروس، اکثراً خانواده های مهمان یک یا دو روز را در خانه داماد سپری مینمایند. در بازگشت معمولاً آنها را با تحفه هایی استقبال میکنند. زنان را با پیشکش کردن لباسها و مردان را با پیشکش کردن چکن یا چین خوش آمد میگویند. اما اگر خانواده داماد توانایی اقتصادی ضعیفی دارد، عروس قبلاً از دستبافت خود جاکت پشمی، دستمال های گردن، جراب پشمی و یا بندهای رنگارنگ را آماده میکند و پید یا پدر خوان خود را به خوشی رخصت میکند و با با ختم کهل زنهد، مراسم عروسی نیز به پایان میرسد.

ادامه دارد.....

حدیتر: مدیریّت مسؤل سیمای شغنان